

Nr 46

Skatteutskottets betänkande i anledning av motion om avdrag vid taxeringen för kommunala förtroendemäns omkostnader.

Motionen

I motionen 1971:325 av herr Söderström (m) hemställs att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär, att riksskatteverket får i uppdrag att utarbeta direktiv för kommunala förtroendemäns omkostnadsavdrag i enlighet med vad i motionen anförts.

Gällande bestämmelser m. m.

Svenska stadsförbundet, som numera uppgått i Svenska kommunförbundet, har i cirkulär den 19 december 1962, den 15 april 1964 och den 20 februari 1967 utfärdat rekommendationer till kommunerna rörande grunderna för utgivande av ersättningar till kommunala förtroendemän.

Förbundet har därvid bl. a. rekommenderat

att sammanträdesarvode skall utgå för första sammanträdestimmen med 30 kr. (grundarvode) och för varje därefter följande timme med 15 kr., varvid arvodet för del av timme – med undantag av den första – skall utgå med 7:50 kr. för varje påbörjad halv timme,

att arvode för deltagande i ett eller flera sammanträden samma dag må utgå utan maximering,

att förrättningsarvode inte utan särskilt beslut av kommunens styrelse må utgå med högre sammanlagt belopp per dag än 120 kr,

att ersättning för resekostnader vid sammanträde inom kommunen skall utgå med 50 öre per kilometer, om avståndet mellan förtroendemannens bostad och sammanträdesstället överstiger tre kilometer, med rätt för kommunens styrelse att för särskilda fall bestämma annan grund för ersättningen,

att ersättning för resekostnader och traktamente vid sammanträde utom kommunen skall utgå enligt de grunder, som fastställts i för kommunens tjänstemän gällande resereglemente och

att arvode och resekostnadsersättning för deltagande i förrättning skall utgå enligt samma grunder som arvode och resekostnadsersättning för deltagande i sammanträde.

Förbundet har vidare uttalat, att anordningen med ersättning för särskilda utgifter i form av fast årligt belopp utan redovisningsskyldighet principiellt inte bör tillämpas. I den mån förtroendeman får vidkännas

särskilda kostnader i samband med fullgörandet av sitt uppdrag bör han erhålla ersättning härför enligt företedda räkningar.

I två avseenden har emellertid avsteg från nämnda princip ansetts kunna accepteras. Om i undantagsfall en förtroendeman i och för sitt uppdrag anses böra tillerkännas ersättning för hållande av telefon i bostaden, bör gottgörelse härför utgå med visst bestämt belopp, högst 200 kr. per år. Vidare bör en förtroendeman, när särskilda skäl därtill föreligger, kunna tillerkännas bilersättning med visst årligt belopp. Enligt förbundets rekommendation bör sådan gottgörelse — där ersättning efter kilometertaxa ej tillämpas — inte utgå med högre belopp än 2 000 kr. per år.

Enligt 32 § 1 mom. kommunalskattelagen (KL) skall som intäkt av tjänst upptas bl. a. avlöning, arvode och traktamente, som utgått för tjänsten. I 3 mom. av samma paragraf finns emellertid en undantagsregel av innebörd att resekostnads- och traktamentsersättning samt förvaltningskostnadsbidrag och anslag till andra expenser, som utgivits av bl. a. stat, kommun eller skogsvårdsstyrelse, inte skall upptas som intäkt. Till följd härav föreligger inte rätt till avdrag för underskott som kan uppkomma genom att sådan ersättning inte förslår till täckande av därmed förenade utgifter.

Från intäkt av tjänst medges enligt 33 § 1 mom. KL avdrag för samtliga utgifter, vilka är att anse som kostnader för fullgörande av tjänsten, såvida inte sådan ersättning anvisats härför, som enligt stadgandet i 32 § 3 mom. samma lag inte skall upptas som intäkt.

Ovannämnda bestämmelser äger enligt 2 § förordningen om statlig inkomstskatt även tillämpning vid den statliga inkomsttaxeringen.

Utskottet

I motionen hemställs att riksskatteverket får i uppdrag att utarbeta anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna beträffande de kommunala förtroendemannens rätt till avdrag för omkostnader. Som motivering för yrkandet anför motionären, att de kommunala förtroendemännen för sina uppdrag blivit alltmer beroende av service från sina partikanslier i form av information, skrivhjälp o. d. Den årliga avgift, som förtroendemannen debiteras av partiorganisationen för denna service, utgör enligt motionärens uppfattning en avdragsgill omkostnad i inkomstkällan tjänst. Trots detta har vissa taxeringsnämnder inte medgivit sådana avdrag.

Enligt utskottets mening utgör de ifrågavarande avgifterna otvivelaktigt avdragsgilla omkostnader vid taxeringen till den del de avser skrivhjälp och liknande service, som partiorganisationen tillhandahåller förtroendemannen. I den mån avgiften innefattar medlemsavgift eller bidrag till partiorganisationen är den däremot enligt gällande rätt inte avdragsgill. Om förtroendemannen kan visa att den debiterade avgiften inte till någon del är att betrakta som medlemsavgift eller bidrag till visst

politiskt parti är han således berättigad till avdrag för avgiften i fråga.

Gränsdragningsproblem av detta slag är inte ovanliga vid taxeringen, och enligt uppgift är den i motionen behandlade frågan föremål för prövning i skatterätt. Med hänsyn härtill finns enligt utskottets uppfattning inte anledning att f. n. begära särskilda anvisningar från riksskatteverket i fråga om de kommunala förtroendemännens omkostnadsavdrag. Utskottet avstyrker således bifall till skrivelseyrkandet i motionen.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet
att riksdagen avslår motionen 1971:325.

Stockholm den 13 oktober 1971

På skatteutskottets vägnar

ERIK BRANDT

Närvarande: herrar Brandt (s), Magnusson i Borås (m), Eriksson i Bäckmora (c), Kristenson (s), Wärnberg (s), Larsson i Umeå (fp), Carlstein (s), Wikner (s), Sundkvist (c), Stadling (s), Westberg i Hofors (s), Olof Johansson i Stockholm (c), Hörberg (fp), Söderström (m) och fru Normark (s).

